

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-03-20

Vår referens

Linda Hassel

Utvecklingssamordnare

linda.hassel@malmo.se

Projekt skolfrukost

STK-2026-467

Sammanfattning

I kommunfullmäktiges budget för 2026 har kommunstyrelsens anslag till förfogande förstärkts med 15 miljoner kronor under 2026 för samverkan skolfrukost. Stadskontoret har tillsammans med grundskoleförvaltningen, kulturförvaltningen och serviceförvaltningen utrett olika alternativ. Stadskontoret föreslår att uppdraget bedrivs i projektform i en begränsad omfattning, med hänvisning till utmaningar kopplade till tidsperspektiv och uppskalning.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att tillsammans med grundskoleförvaltningen och serviceförvaltningen genomföra Projekt skolfrukost i enlighet med vad som framförs i ärendet.
2. Kommunstyrelsen uppdrar åt stadskontoret att i december 2026 återkomma med ett ärende om överföring av medel för att täcka kostnader som följt av projektet.
3. Kommunstyrelsen uppdrar åt stadskontoret att senast i april 2027 återkomma med en projektutvärdering.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 260323 Projekt skolfrukost

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-03-23

Kommunstyrelsen 2026-04-01

Beslutet skickas till

Serviceförvaltningen, Skolrestauranger

Grundskoleförvaltningen

Kulturförvaltningen
Intern ledning och samordning, Ekonomi och kvalitet
Stadskontorets handläggare

Ärendet

I kommunfullmäktiges budget för 2026 finns avsatt 15 mkr för skolfrukostar. I budgeten står att flera kommunala grundskolor erbjuder redan sina elever gratis skolfrukost genom samarbete med allaktivitetshus eller civilsamhället. 2026 tillförs ytterligare resurser för att möjliggöra fler sådana samarbeten. Kommunstyrelsens anslag till förfogande förstärks med 15 mkr under 2026 för samverkan skolfrukost.

Stadskontoret har tillsammans med grundskoleförvaltning, serviceförvaltningen (Skolrestauranger) och kulturförvaltningen utrett hur uppdraget i budget skulle kunna genomföras under 2026.

Bakgrund

I dagsläget är det endast ett fåtal av Malmös grundskolor som erbjuder frukostservering utanför fritidshemsverksamheten. Hanteringen av denna frukostservering skiljer sig åt mellan skolorna och saknar en samlad, central styrning. Olika aktörer ansvarar idag för finansiering, inköp, serveringspersonal, inventarier och livsmedelshantering.

Ideella föreningar, såsom Röda Korset och Drivhuset, är verksamma vid fåtal skolor och MKB bidrar i begränsad omfattning till finansiering av frukostverksamhet. Det är respektive rektor som beslutat om samarbetet om att möjliggöra gratis skolfrukost, utan central hantering från grundskoleförvaltningen.

Kulturförvaltningen serverar idag gratis frukost på sex allaktivitetshus (med planerad utökning till åtta). Frukosten hanteras av kulturförvaltningens egen personal.

Ett antal utmaningar som identifierats

Fritidshem

Fritidshem är till för skolelever från förskoleklass till och med vårterminen det år eleven fyller 13 år. På morgonen innan skolan och på eftermiddagen när skolan är slut finns möjlig att gå på fritidshem. Fritidshemmet finns i anslutning till skolan och är öppet såväl skoldagar som lov- och studiedagar. Frukost och mellanmål serveras dagligen och på lov- och studiedagar serveras även lunch. Skolan har tillsynsansvar för barn i fritidshem. Barn till föräldrar som arbetar eller studerar har rätt till plats på fritidshem. Barn som har behov av att vara på fritidshem på grund av familjens situation kan också ha rätt till plats. En fritidshemsplats är avgiftsfinansierad. Det finns viss risk för otydligheter och konkurrens med den frukostservering som blir avgiftsbefriad.

Likställighetsprincipen

Grunden med likställighetsprincipen innebär att exempelvis en kommun inte får behandla kommunmedlemmar olika annat än på sakliga grunder. Projektet innebär att endast delar av alla grundskoleelever erbjuds gratis frukost under begränsad tid i syfte att ta fram lärdomar.

Vistelse på skolområde och i skolbyggnad

Rektor beslutar om ordningsreglerna (5 kap. 5 § Skollagen). Ordningsreglerna ska vara till för att försäkra trygghet, ordning och säkerhet på skolområdet. Det behöver därför vara tydligt om vad som gäller om frukostservering erbjuds innan skoltid och vilka vuxna som hanterar frukostservering. Frågor om vilka som får vistas på skolområdet, rektors ansvar samt krav på registerutdrag för medverkande vuxna behöver hanteras.

Frukostservering

Det behövs ett tydligt ansvar för livsmedelssäkerhet, städ, inköp och serveringspersonal som kräver rätt kompetens och tydlig huvudman.

Lagen om offentlig upphandling

Om civilsamhället eller andra externa aktörer ska vara med i ett projekt över tid behöver Lagen om offentlig upphandling (LOU) beaktas.

Alternativ som utretts

1. Uppskalning av frukostserveringen på skolorna genom grundskoleförvaltningen

Grundskoleförvaltningen bedömer, utifrån identifierade utmaningarna, att en uppskalning av verksamheten tillsammans med civilsamhället är förenad med betydande komplexitet samt dessutom särskilda svårigheter med beaktande av införandeperiod och genomförande.

2. Frukost via kulturförvaltningen

Allaktivitetshuset erbjuder gratis aktiviteter och social samvaro. Frukostarna riktar sig inte endast till elever. Allaktivitetshuset bedriver en begränsad enklare frukostservering bland annat för skolelever men även andra grupper i samhället. Kulturförvaltningen bedömer att det saknas möjlighet att snabbt skala upp verksamheten till andra skolor då nuvarande organisation är utifrån allaktivitetshusens uppdrag. Frukosten hanteras till stor del av egen personal vilket innebär en stor omställning att utöka verksamhet på andra ställen än på allaktivitetshuset. Det blir då också behov av andra samverkansavtal för hantering av exempelvis livsmedel när kulturförvaltningen inte har egna lokaler. Samtidigt upplevs frukostarna ge positiva effekter för barnen som deltar.

3. Frukost via Skolrestauranger (serviceförvaltningen)

Skolrestauranger ansvarar för frukostservering till elever inskrivna i fritidshem på Malmös grundskolor efter beställning från grundskoleförvaltningen. Verksamheten har befintlig kompetens inom livsmedelshantering, inköp, städ och personal samt etablerade rutiner. Skolrestauranger bedömer att de kan utöka verksamheten relativt snabbt, förutsatt beslut från grundskoleförvaltningen.

4. Frukostservering i samarbete med civilsamhälle och med bidrag

Vissa skolor har idag samarbete med civilsamhället men en snabb uppskalning dessutom genom bidrag bedöms vara svårt i relation till ovanstående utmaningar. En sådan lösning innebär otydliga ansvarsförhållanden, risk för bristande likställighet mellan skolor samt juridiska och upphandlingsrättsliga frågetecken. Det finns även begränsade möjligheter att säkerställa långsiktighet, kvalitet och tillsyn på ett likvärdigt sätt över hela staden, särskilt i fråga om ansvar, närvaro och kontroll av vilka aktörer som ges tillträde till skolområdet.

5. Begränsad satsning genom målgrupp- och urvalsprinciper

Flera av de alternativ som utretts har samma problembild med att det är stor uppskalning av antalet portioner som ska serveras dagligen med snabbt införande men under begränsad tid. Ett alternativ är därför att det görs ett urval av elevgrupper som får frukost.

6. Efterfrågan och intresse

Grundskoleförvaltningen har skickat ut en intresseförfrågan och flera rektorer har anmält intresse men det har också framförts synpunkter på att det endast är servering under ett år och att exempelvis på högstadierna så finns risken att eleverna inte vill komma tidigare för att få frukost utan där hade det i stället hade varit behov av servering på 10-rasten. Det framförs också frågor om tillsyn och risk för att behovet av frukostar kommer variera såväl under veckorna som under andra tidsperioder. Både grundskoleförvaltningen och serviceförvaltningen framför att det finns stor osäkerhet kring hur stor efterfrågan är och att det kan variera mellan skolenheter.

Ekonomi

Serviceförvaltningen, skolrestauranger, har tillsammans med grundskoleförvaltningen räknat på en kostnadsbild för servering av frukost (motsvarande fritidshemsfrukost) till grundskoleelever. Förutsättningen här är att skolrestauranger, efter beställning, hanterar servering och livsmedel för frukostservering på utsedda kommunala grundskolor innan undervisningstiden börjar. Kostnader för eventuell personal från

grundskoleförvaltningen som behövs för närvaro och tillsyn har inte tagits med i beräkningen. Dock kommer grundskoleförvaltningen ersättas för upplupna kostnader.

Det uppskattade frukostantalet per dag som 15 000 000 kronor skulle räcka till är cirka 3400 portioner.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret, kulturförvaltningen, grundskoleförvaltningen och serviceförvaltningen föreslår sammanvägt att genomföra ett försök i projektform. för att få en bättre kostnadsbild samt uppfattning av intresset för skolfrukost bland eleverna. Förslagsvis kan någon skola per skolområde och eventuellt i kombinationen med identifierade skolor ur socioekonomiska aspekter utses att ingå i projektet. Grundskoleförvaltningen skulle därmed få i uppdrag att, i dialog med berörda skolor, återkomma med möjliga skolor som kan ingå i projektet. Serviceförvaltningen skulle då få i uppdrag att vara ansvarig för hanteringen av frukostverksamheten. Stadskontorets uppdrag skulle i ett sådant projekt vara att följa upp och återrapporera utifrån förvaltningarnas utvärdering.

Fördelen med att driva uppdraget i budget 2026 i projektform är även att det innebär en möjlighet till en tydligare kommunikation inom, såväl som utanför, stadens organisation om att det är ett försöksprojekt och att därför inte alla elever i Malmö stad erbjuds frukost samt att det också blir enklare att följa om det blir skillnad för antal barn inskriva i fritidshemsverksamhet och eventuellt behov av framtida justering av taxa för fritidshemsverksamhet där frukost idag ingår. Det korta tidsperspektivet innebär också att det inte är möjligt att i detta läge bjuda in andra aktörer i projektet.

Stadskontoret föreslår därför att stadskontoret tillsammans med grundskoleförvaltningen och serviceförvaltningen får i uppdrag att genomföra Projekt Skolfrukost. Projektet ska följas upp och utvärderas och återrapporeras till kommunstyrelsen. Stadskontorets föreslås få i uppdrag att följa projektet och sammanställa slutledningar och kostnadsbild. Stadskontoret får även i uppdrag att återrapporera i särskilt ärende till kommunstyrelsen i december 2026 över den kompensation som ska tillföras nämnderna för utgifter kopplat till projektet men också med ett särskilt ärende under våren 2027 med resultat av projektet i en slutrapport.

- Grundskoleförvaltningen föreslås få i uppdrag att föreslå skolor att delta i projektet och lägga en beställning till serviceförvaltningen. Grundskoleförvaltningen får också i uppdrag att följa upp hur den egna verksamheten påverkas av projektet såväl avseende elever, pedagoger och ekonomi.

- Serviceförvaltningen föreslås få i uppdrag att efter grundskoleförvaltningens beställning ansvara för frukostservering på utvalda skolor i projektet. Serviceförvaltningen får även i uppdrag att redovisa kostnader för projektet samt redovisa antalet elever som äter frukost per dag över projektperioden.

Ansvariga

Nicklas Löfström Nämndsekreterare

Jonas Rosenkvist Avdelningschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör